Ізраїльський удар у Катарі: ліквідація керівництва ХАМАС і дипломатичний скандал

Юліан Бедь
Інформаційна редакція газети «Срібна Земля»
10 вересня 2025 р.

9 вересня 2025 року армія Ізраїлю завдала авіаційного удару у столиці Катару — Досі, ліквідувавши частину керівництва угруповання ХАМАС. За повідомленнями CNN, серед загиблих був головний переговорник ХАМАС — Халіль Аль-Хайя.

Подія відразу переросла у міжнародний інцидент, оскільки удар відбувся на території суверенної держави, яка є союзником США і активно сприяла мирним перемовинам між Ізраїлем та палестинцями.

Реакція США

Білий дім через речницю Керолайн Левітт заявив, що президент Дональд

Трамп «дуже засмучений» одностороннім рішенням Ізраїлю завдати удару в Катарі.

З одного боку, ліквідація лідерів ХАМАСу названа «гідною метою».
З іншого — наголошено, що напад на території союзної держави неприйнятний і створює серйозний ризик для регіональної стабільності.

Трамп провів окремі розмови з прем'єр-міністром Ізраїлю Беньяміном Нетаньягу, еміром Катару та катарським прем'єр-міністром, запевнивши, що подібні дії не повторяться.

Міжнародно-правовий контекст

Інцидент відкриває кілька фундаментальних проблем:

1. Суверенітет держави — удар на території Катару розцінюється як порушення міжнародного права.
2. Баланс між боротьбою з тероризмом і дипломатією — навіть легітимна ціль не виправдовує нехтування нормами міжнародних відносин.
3. Прецедент для інших держав — якщо подібні дії залишаться безкарними, це може стимулювати повторення односторонніх операцій у третіх країнах.

Геополітичні наслідки

1. Для Катару: подія є викликом суверенітету, тому можливі вимоги компенсацій чи офіційних вибачень. Доха також може використати інцидент для зміцнення власної ролі як регіонального посередника.
2. Для США: адміністрація Трампа змушена балансувати між підтримкою Ізраїлю та захистом союзників, аби не втратити дипломатичний авторитет.
3. Для Ізраїлю: операція досягла короткострокової мети, але поставила під загрозу відносини навіть із найближчими партнерами.
4. Для ХАМАСу: попри втрату керівництва, угруповання може використати факт атаки в столиці Катару для пропаганди й мобілізації прихильників.

Можливі сценарії розвитку подій

1. Ескалаційний сценарій
   1.1. Катар офіційно звертається до міжнародних структур (ООН, ЛАД) із вимогою засудити Ізраїль.

1.2. Посилення антиізраїльських настроїв у регіоні, що може підірвати дипломатичні позиції Тель-Авіва.

2. Дипломатичне врегулювання
2.1. За посередництва США сторони домовляються про вибачення та компенсації.
2.2. Катар зберігає роль нейтрального майданчика для переговорів, а Ізраїль уникає подальшої ізоляції.

3. Посилення ролі Катару
3.1. Доха отримує додаткові важелі впливу як країна, що «постраждала», але водночас продовжує бути майданчиком для мирних переговорів.
3.2. Це може зміцнити позиції Катару на Близькому Сході й підвищити його міжнародний статус.

4. Американський баланс
4.1. США посилюють контроль над діями Ізраїлю, намагаючись не допустити повторення «односторонніх кроків».
4.2. Водночас Вашингтон продовжує підтримувати ліквідацію терористичних структур як стратегічну мету.

Висновок

Удар Ізраїлю в Досі став яскравим прикладом того, як військовий успіх може обернутися дипломатичним скандалом. США опинилися у складному становищі: підтримка боротьби проти тероризму має поєднуватися з дотриманням міжнародного права та захистом союзників.

Подальший розвиток подій залежатиме від реакції Катару, готовності Ізраїлю враховувати не лише військову, а й політичну логіку власних дій, а також від здатності США втримати баланс між союзниками і принципами міжнародної стабільності.

Джерела

1. Українська правда — «У США засудили Ізраїль за удар у Катарі», 9 вересня 2025 р.
2. CNN — «Israel strike in Doha kills Hamas negotiator Khalil al-Hayya», 9 вересня 2025 р.

3. Reuters — «White House ‘upset’ over Israeli strike in Qatar», 9 вересня 2025 р.